ORDET FRITT.

Alla Svenska Canada Tidningens prenumeranter äro välkomna att yttra sig i denna afdelning. Följande regler ha vi emellertid sett oss nödsakade att uppställa: 1. Skrif endast på en sida af papperet och med bläck. 2 Skrif så tydligt, kortfattadt och på sak gående som möjligt. 3. Undvik hätska utfall mot olika tänkande. 4 Anonyma uppsatser publiceras ej. — Red.

DEN VAPENLOSE HJÄLTEN.

Du svenska folk, som högt mot skyn
Dina forntidshjältar draga —
Jag sett en hjälte här i byn,
Och hört hans lefnadssaga.

Det var en afton jag kom dit,
När kvällsoln ljöt sitt skimmer
På vinterns drifva, ren och hvit,
Och stugans röda timmer.

Det gick en vacker vid allé
Från vägen upp till huset,
Där träd vid träd i linie
Stod vinterkladd i ljuset.

Och mellan denna hedersvakt
Med raska steg jag trädde,
Det var som något till mig sagt,
Det till en landsman ledde.

Jag såg att ordning alltid stått
fliten rätt i spåren —
Inunder skön ett välplöjdt fält
Låg väntande på våren.

Väl ansad tycktes mig hvar fläck,
Hvar halst mitt öga spanar.
Kring trädgårdslandet stod en häck
Af gröna, mörka granar.

Min granskning störs af hundars skall
Och lockad ut af skall[illegible]
Kom gårdens ägar' från sitt kall,
Ur lag'r'n eller stallet.

Det var en man af medelhöjd,
Med silfver uti hären
Och kraftigt växt, fast något böjd
Af arbetet och åren.

Han hälsade med glädtigt sinn,
Så vänligt ljöd hans stämma
Från öppna dörrn: "Var god stig in
Och gör dig riktigt hemma."

Vårt taf flög både hit och dit,
När brasan sjönk till glöden
Då fick jag höra, bit för bit,
Den gamles lefnadsöden.

"Det var en vildmark, kära du,
Då jag kom hit med Klara,
Och mycket som vi äga nu,
Vi fingo då undvara.

"Det var så långt till närm'sta by,
Alls ingen väg i snären.
Nog slet jag ondt, fast jag var kry
och stark och ung till åren.

"Vår kamp blef bitter, seg och hård
Långt mera än jag anat.
Vildmarken dock till örtagård
Så småningom blef danad.

"Och då, när lyckan mot oss log,
När välståndet var nära,
Min kära naka från mig dog
Vår sorg var tung att bära..."

En suck sig smög utur hans barm —
Som gärna hälsat hän tiget.
Det kom i sorg, ja nästan harm:
"Min son gick ut i kriget."

I hans ord det något låg,
Som sympatien tänder.
Jag kände mig så varm i håg
Och tryckte gubbens händer.

Ty för min inre syn vår han,
Där trygg han stod vid härden,
Den största hjälte, som jag fann,
Bland hjältarna i världen.

Gunnar Holm.
Box Springs, Alta.

FRÅN WADENA, SASK.

Ärade Red. af S. C. T.!

På samma gång som jag insänder $1.00 för pappas tidning, så får jag sända edra tidningsläsare några rader och det blifver angående dryckenskapen. Mig synes det är det värsta elände, jag kan se: "fulla personer", och hvilket fördärf det ligger i brännvinet! Och ändå skall så många goda karlar vara så svaga att de ej kunna motstå sina begär efter det som blott ställer till elände för många. Brefvet af d. 1 jan. 1915 skrifvet af Inga Stenson, var ett mycket godt bref. Tänk så sant hon säger till oss flickor! "Gift er aldrig med en drinkare!" Om alla flickor gjorde så, kanske det icke vore så mycket elände, fattigdom och många finge det som behöfdes bättre för ett lyckligt hem. Kan en man ej sluta sina supkalas innan han gifter sig, hur skall det då bli sedan han blir gift? Ja, om något då går emot honom, så tager han och super värre än förr och hvad hafva vi då att lefva för? Kanske en familj i fattigdom. Om än han är fattig, men inte super, så är det väl en glädje att se hur lyckliga många kunna vara och arbeta tillsammans. Jag är själf en ung flicka, men har så mycket emot dryckenskapen och önskar att jag alltid får ha samma tanke. Vår lilla stad Wadena är en svår plats för fylleri. Men, kom alla flickor, låt oss kriga emot kung Alkohol, och hans män, få se hvem som vinner. Till slut skall nog segern bli vår.

En hälsning till alla brefskrifvare från en

Farmareflicka.

FRÅN STOCKHOLM, SASK.

Den 23 febr. 1915.

Red. af S. C. T.!

I eder ärade tidning af den 10 febr. förekommer en artikel undertecknad af "En frågande". Om "Frågande" sökte rätt på verkliga förhållandet, innan han utslungar sina beskyllningar mot sin nästa, kunde mycket obehag besparats. "Frågande" borde veta, att ett municipality ej kan bortskänka några penningar hvarken till sjukhjälp eller annat. Endast som lån. Och det var om sådant undertecknad anhöll som bistånd af vårt municipality. Hvad A. G. Olson beträffar, så tänker jag, att ni själf vid det här laget har sett edert stora misstag. Frågande säger vidare att jag (undertecknad) ingen hjälp fått. Här har ni åter misstagit eder, ty några vänner hade oss evetande genom bidrag hopsamlat $58.00 för oss, hvilket var mycket välkommet. Jag vill härmed tacka dessa vänner som bistått oss. Ett hjärtligt tack till alla, som bidragit därtill. När jag senare var i Brandon för att söka läkarebehandling för vår gosse, blef mig ytterligare tillsända $13.00 från vänner här. Må Gud välsigna eder alla!

Till sist ett ord till "Frågande": Om ni likaväl som många andra, när de kludda i bladen, endast skrefve hvad de kunde sätta sina namn under, så skulle mycket obehag undvikas, och hvem ni än är, så önskar jag eder väl, och beder för eder, att Gud må få göra eder lika lycklig, som han har gjort mig.

En kär hälsning till S. C. T:s styrelse samt dess vidsträckta läsekrets.

E. Gustafson.
Stockholm, Sask.

FRÅN ABBEY, SASK.

Ärade red. af S. C. T.!

Jag är en gammal prenumerant på eder tidning från Waldville, Sask., men som jag är på resande fot i vinter och händelsevis kom hit till Abbey, så vill jag skrifva några ord i S. C. T. Här vid Abbey finnas många svenskar. Jag var ute och besökte en svensk farmare vid namn Aron Johnson. Och när vi, några Abbeysvenskar kom dit, visste vi icke något af förr än mr Johnson sätter sina dragare för släden och far efter en fyra, fem flickor. Och där drucko vi kaffe med dopp och roade oss till in på småtimmarna. Men efter glädjen kommer ledsamheter. Våra flickor ha tagit flykten till Winnipeg. Hoppas dock att de trifvas bra.

Får nu sluta, annars kommer väl mitt bref i papperskorgen. Med en vänlig hälsning till red. och Svenska Canada-Tidningen, från

Peter Paulson.
Abbey, Sask.

PÅ RESAN.

Jag får nu bedja Red. om en liten plats i eder ärade tidning för att få framföra ett hjärtligt farväl till mina vänner i Theodore, Sask. Jag lämnade vännerna i Theodore den 23 febr. Hade sju mil till C. P. R. järnväg, så jag hade ej någon tid till att säga farväl. Som ni alla vet, så lämnar tåget kl. 10.35. Så det var ej mycket mera att göra än köpa biljetten och stiga på. Och i nästa minut var jag skild från Theodore och vännerna. Så kan jag nämna, att resan har gått till min belåtenhet så långt som hit till Calgary. Hoppas att det öfriga af resan går lika godt. Jag fick två reskamrater från Saskatoon som blefvo mina reskamrater hit till Calgary. Fint väder har vi haft hela tiden. Jag har ej någon tid att skrifva mycket; jag må lämna denna fina stad kl. 5 på morgonen nästa dag. Vill nu önska vännerna i Theodore en god lycka till deras kyrka som de visst börjar med denna sommar. Tomtstenarna har ju allaredan kommit på sin plats där kyrkan skall byggas.

Skall nu sätta punkt, eljest blir det ej något slut, med en hjärtlig hälsning till min broder Anton, samt vännerna i Theodore. Till sist en hälsning till redaktören och till tidningens läsare och läsarinnor.

Arvid Nygren.

FRÅN BERGLAND, ONT.

Red. af S. C. T.!

I S. C. T. af den 17 febr. återfinnes Chås. G. Källströms försvarstalan, hvari försök göres, trots hans bättre vetande, att göra min uppsats i S. C. T. af den 27 jan. osanningsenlig.

Det skall vara mig ett kärt nöje att bevisa att mr Källström skrifver osanning, se här:

No. 1. "...att Nya Ontario är utan all omtanke för folket". — På föranstaltan af regeringen har vägarbete påbörjats — men K. eller hans son är ej där, ej häller har K. velat arbeta för andra, fast tillfälle därtill gifvits förr än nu.

No. 2. "...att vi äro tre stora familjer, utblottade etc." — Dessa två familjer K. tigger för, förnekar att de ombedt K. till vädjan om hjälp; se S. C. T. af den 27 jan., samt af den 17 feb., undertecknade af Westberg och Larson, resp.

No. 3. "...hållet i helt annan anda än J. A. Westberg och C. O. Linders, jr., bref af den 27 jan., hvari de säga, att min vädjan af den 13 jan. var af den oförskämdaste beskaffenhet". — Vill K. uppsöka mitt bref i S. C. T. af den 27 jan. och visa på hvilket sätt K. kan begagna ordet "de". I mitt bref förekommer inget hvarken för eller emot K:s nödhjälpsupprop.

No. 4. "Om man får döma efter hvad L. jr., uppger angående farmare". — Jag uppger ingenting angående farmare i mitt bref.

K. dementerar min uppgift, när jag säger, att han har fyra fullväxta barn. Frågas: hvilka af barnen Gunhild, Augusta, Anna och Gustaf tillhör ej er?

No. 5. "För öfrigt har L:s inlägg ej en tillstymmelse till sanning.". — Att K. vågar publicera någonting liknande är högst förvånande. Att K. blef hätsk i sinnet öfver att hans "efter långt öfvertänkande" uppgjorda plan blef grusad undrar jag ej på, men att K. vill blotta sig så långt att han tvingar folk att afslöja hans osanningar förundrar mig mera.

No. 6. "Här är ej en homesteader, som odlar nog säd att föda några höns, mycket mindre som kan kallas farmare." — Här finnes öfver ett dussin farmare som odlar nog säd till att föda några höns, fast K. ej gör det, samt föredrar att tigga i stället för att så och planta. K. har ansökt om Patent på sitt land och skulle följaktligen hafva jord att så och plantera på.

Om benämningen farmare ej faller K. i smaken, så måste han söka få den ändrad hos Ontarios regering, men det står K. fritt att betjäna sig af sin privata signatur.

Högaktningsfullt,

C. O. Linder.

FRÅN WETASKIWIN, ALTA.

Den 22 feb. 1915.

Herr redaktör!

Då man läser brefven, som intagas i denna tidning under rubriken "Ordet fritt", så kan man icke undgå att se, att det finnes en brist hos oss svenskar här i Canada både i uppfattning och handling. Härmed vill jag dock icke uttala någon förebräelse, hvarken mot andra eller mot mig själf. Jag vill endast påpeka, hvad vi kunde göra. Vi läste för någon vecka sedan i ett bref från Edmonton, att en svensk gått ut på arbete och måst vända om, emedan han blifvit lurad. Detta fall är dock icke det enda. Det händer ofta, att arbetaren blir utsatt för slika äfventyr. Detta borde föranleda svenskarna i Edmonton att hålla ett stormöte och komma öfverens om att begära af vederbörande lagstiftare att en lag gjordes för "Employment ägents". En sådan begäran skulle icke möta någon svårighet alls. Under de år som Alberta haft självstyrelse ha många goda lagar stiftats. Men arbetarna ha icke hållit sig framme. Det är hög tid att tänka på saken och att börja, ju förr ju bättre. Farmarna hafva sina lokalföreningar och sina gemensamma kongresser. Bland svenskarna här i Canada finnas många föreningar och många begåfvade individer, ja, somliga äro rent af munviga, och i stånd att klandra Europas stormakter. Hvarför icke tala om att få en svensk eller flera svenskar in i statens styrelse — City Council? I Winnipeg och i Manitobas legislatur? Äfvenså i Edmonton och Calgary? Hvarför ha svenskarna i Staterna intagit en så framstående plats i nationen? Därför at de tagit vara på tillfällena. Hit komma svenskar från Sverige och äfven från Staterna med den "tron" att England gör lagarna för Canada och styr efter godtycke. Jag såg i ett bref från Kenora, sändt till en svensk tidning i Chicago, ett uttryck så lydande: "Om Canada hade rättighet att utveckla sig som Staterna". Den person som skref detta säger sig ha varit här ett år. Det finnes svenskar som ha varit här i många år och icke veta att Canada är ett självstyrande land. Man skrifver om dansar, fester och präster, hvarför icke också skrifva om de lagar vi behöfva? På de senaste veckorna ha farmareintressena diskuterats i Edmonton, Olds och Calgary.

Många goda idéer ha uttalats och Albertas åkerbruksminister har hållit utmärkta tal. Det har talats om att få till stånd ett särskildt bankväsende för farmarna. Allt detta visar att farmarna äro "på sin plats". En af talarne i Calgary anförde som skäl för bättre "banking", att han ville låna $2,000, mot $50,000 säkerhet, men fick icke. Man märker på sådana uttryck att något fattas. "Hämstätarna" var icke med. Mången bland dem skulle vara tacksam för ett lån på $50.00, $100.00 eller $200.00. Huru skola dessa nybyggare kunna slå sig igenom, som äro beroende uteslutande på ouppodladt land och utan tillfälle att tjäna en rent, under tiden de odlar upp det. Under sådana omständigheter behöfs hjälp. Hvem påpekar sådant? Vidare må nämnas folkskolans underhåll. Det finnes skoldistrikt här i Canada där medlemmarna äro förmögna och kunna utan minsta möda betala skolskatten. Däremot finnas äfven distrikt, som bestå af medellösa nybyggare, som utan extra förtjänst, icke kunna på flera år betala sin skolskatt. När landet efter några år kan gifva föda åt familjen, står dock skatten obetald och trycker som en börda. Här är rum för en vislig lagstiftning.

Gust. Carlson.

FRÅN PORT HAMMOND.

Det är mycket sällan något synes i tidningarna från denna plats, så nära världens ände. Som vi veta, så är Port Hammond belägen på jordens centrum nära Stilla hafvets kust, endast 24 mil öster om Vancouver vid den stora järnvägen som står i förbindelse med de två stora världshaven, Stilla oceanen och Atlantiska oceanen. Därför borde man kunnat vänta att få se mycket mera nyheter härifrån. Den 19 dec. kom mr Adolf Lundgren lyckligen tillbaka från sin Sverigeresa. Vi säga i flera tidningar att han kom i en kritisk belägenhet i Sverige, men mr L. synes ha klarat sig godt. Om det finnes någon grund eller ej i beskyllningarna mot honom, vill jag ej bedöma. Emellertid voro alla Hammondssvenskarna honom till mötes vid stattonen och hälsade honom välkommen, samt följde honom hem, där man fick njuta af förfriskningar, kaffe m. m. och höra nytt från det gamla kära Sverige. Julhögtiden firades som vanligt på gammalt svenskmannavis med julkalas, som räckte långt efter det att Knut kört julen ut. Familjen Runsten, som sålde ut här, och som lämnade för att bosätta sig i Onkel Sams rike, har kommit tillbaka. Det synes, att de trifvas bättre här än i Oregon. Välkomna af alla! Mr. A. Lundgren blef återvald till vice president i Maple Ridge hushållnings sällskap, i hvars styrelse han suttit de sista fyra åren. I den framåtgående farmareföreningen United Farmers, blef han med stor majoritet återvald. Mrs. Morris Anderson, bördig från Norge, som undergick en operation på Vancouver General Hospital den 26 jan., afled den 1 feb. Anderson, som är förman för ett lag och är välbärgad, tillställde en fin och dyr begrafning, till hvilken jag och ett dussin svenskar från Hammond, voro inbjudna. Vi alla, som kände denna snälla familj, beklagar på det högsta den stora sorg, som drabbade allas vår vän Anderson. Här har varit den allra finaste vinter. Roshuskarna ha börjat att växa, och det är ju bra tidigt — i början af febr. Fritz samt Edvin Lundgren ha tagit värfning i det 144:de kompaniet, som nu håller på att öfva sig, för att om så fordras, gå till fronten i nästa månad. I den nya sädeselevatorn, som bygdes här förliden höst för United farmers, sattes maskinerna in förliden vecka. Vid afprofningen fastnade kläderna på en af arbetarna, hvarvid han slungades rundt och kastades ett godt stycke emot en vägg, så att han förblef sanslös. Man trodde ej, att han skulle vakna igen. Man förde honom först till Hall Hammond, och sedan, så fort sig göra lät, sände man honom till sjukhuset. Nu rapporteras, att man hoppas, att han öfverlefver blessyren han erhöll af det hårda slaget. Man har länge hållit på att borra efter olja i Pottmidvor, endast 4—5 mil härifrån, och det skrefs i tidningarna förliden vecka, att man funnit mycket olja. Men om, det är sant eller ej att man runnit olja, vet jag ej. Om det är sant, måste det äfven finnas här. Den som lefver får se. Ett godt hopp åtminstone kunna vi hysa. Ett bolag håller äfven på att borra efter olja, jämte kol, 6 mil öster om denna plats vid och i närheten af Albion station, på mrs. Andersons land. Man har gått ned 400 fot och gått igenom ett tunnt kollager. Gas kom upp, som brann en stund. Man skall fortsätta och är man tämligen säker på att få både kol och olja. Det finnes sandstensberg där, som äro nästan lodräta, och där få små kollager och bryta ut bitar. Jag har nylligen varit där, så jag vet, att det är sant.

Ja, vi ha äfven en sågmölla här, där man f. n. endast sågar takspån. Men man säger, att de skola börja såga timmer snart, hvilket blefve godt för Hammond.

J. A. Gustafson.

HVAD ÄR ORSAKEN?

Red. af S. C. T.!

Tar mig friheten att replikera med anledning af ett redaktionsuttalande, som förekom i S. C. T. af den 24 febr., under rubriken "Till tidningens skribenter", hvari det förklaras, att jämförelser anställts med afseende på den korrespondens, som tillställes Svenska Canada Tidningen å ena sidan, och Norröna å den andra, hvilka utfallit så att Svenska Canada Tidningen kommer i skuggan.

Får tacka för en god anledning att få framlägga en länge eftersträfvad bevisning, om hvad "Ordet fritt" såsom rubrik uttrattar. Jag vill dock icke uraktlåta att för det första gifva tidningen ett uppriktigt erkännande för den goda kontroll, den utöfvar i förening med tidsandan, till hvilket jag tror mig äga en personlig befogenhet. Hoppas, att tidningen fortfarande gör sina regelbundna påhälsningar och håller mig krediterad tills vidare. Jag är ej någon skrifvare i hvarken den ena eller den andra professionen. Detta förhindrade mig dock icke att för en tid af omkring sju månader sedan märka "ordet fritt" med den meningen att se om det var möjligt eller omöjligt. Jag undrar ej, om redaktionen under den tiden uppfattade mig såsom den vidrigaste ungsocialist, hvilket dock icke besvärar mig, i all synnerhet som jag aldrig stått under något direkt inflytande af något parti af hvare sig religiös eller politisk prägel, ej häller af någon annan svårbotlig pessimistisk beskaffenhet.

Det är nämligen opinionskänslan, som drifvit mig att man ej på något vis kan skryta med en afdelning som gör sig ledande med inbjudningen "Ordet fritt", hvilket verkar allt för nervöst under hittillsvarande nervösa samhällsförhållanden. Jag erhöll vissa raderingar i en artikel för någon tid sedan, hvilket beröfvade mig ej mera än en natts sömn, och bojkott för tidningen ett dygn. Sedan stillade sig revolutionen. I fortsättningen förekom nya bevis. Den sista skrifvelsen, som jag ej sett något af, slutade visst, om jag minnes rätt, med meningen "O! förlåt!"

Som jag nu ser, att folk börjar gadda sig tillsammans tre och tre i akt och mening att ömma för en prästman på hundratals mils afstånd, och sedan vid annat tillfälle göra allt, hvad de kunna för att sparka ned en prästman i sin egen stad, måste jag komma på det klara med, att takten är sådan bland folket, så jag skulle ha varit ytterst tacksam, om redaktören hade nekat allt föregående af mitt opus. För min del skulle jag få större förståelse inför omtvistade afdelning i tidningen, om den vore bemärkt med "Knutpiskan", i stället för "Ordet fritt". Med högaktning för ett lifligt meningsutbyte i hvilken form det än kommer, känner jag mig missräknad att ingen kritik förekommit med anledning af mina enfaldiga bitar. Är det möjligt, att reflektionerna bland folket nu äro af så god beskaffenhet, att reflektionsförmågan ej vidare bör utvecklas? Eller i hvilken stil skall det skrifvas när folket är af så olika smaksinne? Förkastas det inte af någon i hvilken form det än kommer?

Hoppas att tidningen finner det otacksamt att inspirera folket med "Ordet fritt", emedan jag är öfvertygad om, att en sådan inspiration förekommer såväl tidningen som den ärade läsekretsen. Detta med öfvertygelse, att det förblir olämpligt för all framtid, emedan människans högre lif förbjuder det. Jag tror nämligen att en person med djupsinniga idéer kan göra sig invalid i en eller annan bemärkelse genom skrifning, om ej ett högre lif motsäger honom. Detta vill jag anföra endast såsom ett bevis på en af orsakerna, hvarför S. C. T. kommer i skuggan för Norröna. Därtill vill jag fästa uppmärksamheten på, att "Ordet fritt" för det första misstolkar sina egna regler, sedan folket och sintligen sig själf, för hvilken närgänghet jag åberopar mina medfödda egenskaper. Som mitt förhandenvarande förehafvande är, att antingen skall jag komma på svartlistan helt och hållet inför S. C. T. eller skall afdelningen som går under utgjutelsen "Ordet fritt" reformeras och anta en tidsenligare och mjukare form, så fäster jag intet särskildt afseende på om detta blir publicerad eller ej, utan vill jag endast uppmärksamt afvakta följderna. Jag anser att detta förefaller tämligen kraftigt, men jag hoppas att Svenska Canada Tidningen förblir af den favören, att intet afseende fästes därvid, som af gammalt var för sed, nämligen att se hvarifrån det kommer, hufvudsaken att det förevisar en i någon mån regelbunden karaktär. Och inom ramen af det förhållandet fogar jag mig efter redaktionens behandlingsmetod, i fråga om hvad jag möjligen i framtiden skulle finna nöje i att tillställa tidningen.

Vördsamt,

Andr. Byman.

Winnipeg, den 26 febr. 1915.

Vi vilja blott säga, att vi publicerat alla inlägg af mr. Byman, som vi möjligen kunnat tyda. Författarens alster äro alltid minst sagdt dunkla, och vi förmoda att han icke alltid själf vet, hvad han menar. "Det dunkelt sagda, är det dunkelt tänkta."

TILL SOCIALISTERNA.

Winnipeg, Man., d. 23 feb. 1915.

Ärade Red. af S. C. T.!

Med nöje och intrasse har undertecknad följt händelserna i eder ärade tidning. Har nu ett par gånger sett protester ställda till tidningens redaktör. Den ena från mr Axel Carlson och den andra från herrar Peter Anderson och Emil Sjöberg. Ja, mina herrar, edra protester äro alldeles öfverflödiga. Ni kan aldrig vinna någon sympati bland Winnipegs skandinaver. Edert uppträdande förtjänar tillrättavisning från många. Hade äfven nöjet att lyssna till mr Carlsons tal den 5 feb., och kan efter detta ej annat än instämma med redaktören, nämligen att edert tal var mycket olämpligt vid ett tillfälle sådant som detta. Där skulle alla partier räcka hvarandra handen till gemensam handling, eller hur?

I Socialdemokrater! Ni protesterar äfven mot den föreslagna tiden. Först säger mr Carlsson att han hade 15 minuter till sitt förfogande. Herrar komitérade komma med det påståendet, att den värda talaren hade 10 minuter. Tiden blef ingendera. Komiténs ordförare upplyste vid mötets öppnande, att hvarje talare fick 5 minuter hvar, eftersom så många talare skulle uppträda, och denna tid blef antagen. Inga protester höjdes där. Om mr Carlson i socialisternas namn, såsom de andra talarne, skänkt Centralkomitén ett erkännande, så kunde väl Carlson ha fortsatt en hel timme. Men ni hade väl drömt eder, att detta skulle allt bli ett lägligt tillfälle att anfalla producenter och Winnipegs storkapitalister — skandinaver förstås, efter som det ju svara bara sådana, som voro samlade. Så många som där voro församlade, så fick ni ej vidare mycket applåder. Ett talande bevis på att folket föraktade edert uppträdande. Det kan emellertid vara förlåtligt efter som mr Carlson är svensk. Ordet svensk är ju så mycket missbrukadt.

Vi gå nu öfver till söndagen den 14 februari. Winnipegs ärade socialdemokrater! Ni gjorde eder allt löjliga, då ni den nämnda dagen skulle anfalla Centralkomiténs ordförare, pastor V. J. Tengwald. Ja, i sanning, ni kom inte långt, då man betänker, att ni hade haft 9 dagar på eder till att förbereda anfallet. Och kulsprutan skulle bli dagens brännande fråga. Så borde ni ha haft eder plan mera fältmässig. Om jag inte missminner mig, så uppträdde edra bästa förmågor. Men med hvilket resultat? Jag har väntat att få se en glänsande seger efter det nämnda mötet, men censuren har visst förbjudit detta. Det här liknar mycket det europeiska kriget. Flera anfaller en, men med hvilket resultat? Mina ärade herrar, ni har en medlem ibland eder, som öfverglänste eder alla. Vill eder förening vara af den godheten och upplyca oss, om mr A. Larson är svensk eller om han är ryss? Att döma af hans eget tal tviflar jag på, om han är det förra. I sanning, det är mycket sorgligt, att smutsen går så högt! Mr A. Larson, byggmästare, sade, att det gör honom detsamma, om ryssar öfversvämmar hela Sverige. Hur mycket Larson hatar det gamla fosterlandet, så är det en stor skam att så offentligt uttala något sådant. Säg, mina landsmän: Instämmer ni med Larson, att låta ryssen utan motstånd taga edra gamla föräldrar och vårt kära Sverige, att bli behandlade som grannlandet Finland? Undertecknad kan ej annat än instämma med pastor Tengwald, att om det gäller att försvara det käraste på jorden, så bör en man ej frukta att begagna kulsprtuan. Säg, mr. Larson, ni vill väl ej häller vara canadensare? För eder blir det detsamma äfven om detta land blir taget af ryssen. Har Larson reda på att under ryskt välde kan följden af ett tal bli förvisning till Sibirien? Det låter snyggt, mr. Larson. Det blir ju ingen vidare god rekommendation för eder att låta Canadas alla svenskar få del af edert tal.

Kom att se en vänlig anhållan från redaktionen till skribenterna att undvika personliga utfall så mycket som möjligt. Våra bröder norrmännen få ett bättre erkännande i detta fall. Ja, ärade redaktör, vi måste ge eder det erkännandet, att norrmänen sköta sig bättre än vi svenskar. För de äro både norrmän och canadensare. Orsaken hvarför vi svenskar bli mindre aktade är, att en del underhaltiga förmågor skola representera oss vid olika tillfällen, då vi borde visa, att vi äro svenskar. Jag tror att ingen norrman står upp och talar så förnedrande om sitt fosterland som en viss person yttrade härförliden, svensk förstås. — Jag vädjar till eder, Canadas svenskar, att hjälpa vår goda S. C. T. Följ ej mr Larssons exempel, utan i stället höj Sveriges fana så högt ni kan. Det är en heder för oss, om vi äro goda svenskar och goda medborgare här i Canada.

I socialdemokrater! Känner ni eder icke stolta öfver edra representanter och talare, så fortsätt med någonting bättre och ädlare än edert gamla program. Får nu bedja, att mr A. Larson själf upplyser oss, om ni är svensk eller få vi en annan titel på herrn. Ingen norrman tillåter ryssen att ta Norge. Och hoppas vi, att vi alla svenskar förutom Larson ej tillåter ryssen att taga gamla Sverige. Hurra för Norge och Sverige! Heder åt goda norrmän och åt goda svenskar! Om mr Larsson nu vill på svenska förklara för oss, så kan det blifva tillfälle att sedan återkomma.

Till sist en hälsning till redaktionen och alla tidningens läsare.

J. H. Lindgren.
Winnipeg, den 25 feb. 1915.

Från nykterhetsfältet.

(Denna afdelning redigeras af O. L. Helmgren, 418 Sinclair st., Winnipeg, och alla för saken intresserade torde hänvända sig till honom.)

MÅTTE VÅRA SINNEN BRINNA!

Skola Backi skaror oss fördrifva
från de ställningar, som vi ha vunnit?
Måste vi, när vi en höjd ha hunnit,
denna åt vår ovän åter gifva?

Skall en seger ej de trötte lifva,
de, hvars dådlust re'n till slut har
brunnit?
Skall vår ovän, när en tid förrunnit,
hvad vi under kampen bygt nedrifva?

Fram och åter rulla stridens vågor
än vi segra, än vår oväns skara
jublande framåt emot oss drager. —

Måtte våra sinnens helga lågor
ännu brinna, strålande och klara,
tills vi vunnit segerns sköna lager!

Hilding Östlund.

DET ÄR EN DÅLIG REKOMMENDATION

för en person som söker anställning, om det säges om honom: "han dricker". Vare sig det gäller handel eller handtvärk eller något annat, stänga principalerna sina dörrar för honom.

Om en studerad man söker anställning i ett ämbetsvärk, så hjälpa honom ej kunskaper och skicklighet, om han dricker. Andra, om än honom mycket underlägsna både i kunskaper och duglighet, sköla antagas förr än han.

Den unge handlanden kan aldrig lättare mista krediten hos sina förlagsmän, än då det kommer till deras öron, att han dricker; ty de skola då genast börja draga sig tillbaka och hälst lämna honom åt sig själf.

Är den fattige i nöd och elände, så omka sig människorna öfver honom och äro villiga att räcka honom en hjälpsam hand; men få de höra, att han dricker och sålunda förstör de medel, med hvilka man vill afhjälpa hans nöd, så försvinna gärna de barmhärtiga gifvarne från hans hydda.

Hvad den förståndiga kvinnan mäst fruktar, då hon knyter förbindelse med en man, är att han dricker, och ej få kvinnor hafva ägt nog styrka att hällre bryta sådana band, än att inviga sitt lif åt framtida elände.

Vi fråga: hvilken bland eder önskar sig en dålig rekommendation? Men viljen I undvika den, så varen absolut nyktra.

(Reformatorn).

ÄR ALKOHOLBRUKET

en gammal god sed, som man bör fasthålla vid, eller ett oskick, som bör afskaffas, af etiska och ekonomiska skäl, äfven om det icke för till något missbruk?

Om man frågar en läkare, om man bör begagna opium, skall det säkert genast afvisande svaret icke tillskrifvas något vägande af faran att hemfalla åt opiumbruket, utan en omedelbar känsla af det ofornuftiga och meningslösa i ett sådant bruk. Hvarför i all världen skall man bruka opium, äfven om det kunde bringa en njutning? Man saknar ju icke en njutning, som man aldrig har känt, när den icke bottnar i något fysiologiskt behof.

En fullblodsabsolutist — i synnerhet en som aldrig smakat alkohol — ser på fullkomligt samma sätt på alkoholjutningen: hvilken förnuftig orsak finns för att begagna alkohol mer än för att begagna opium?

Har man nått så långt i förståelse, så inser man också den djupa sanning, som ligger i prof. Thyréns ord att "den sociala frågan alkoholismen är en ganska liten del af den sociala frågan alkohol". Därför skall kampen mot hvarje slags alkoholbruk öfver allt ovillkorligen fängsla absolutisternas uppmärksamhet starkare än den trängre kampen mot alkoholismen (missbruket). Och därför skall denna stora rörelse aldrig häller kunna skrufvas ned till en mindre radikal ståndpunkt: en rörelse för allmän måttlighet med högst en liten helafhållsam räddningskår för alkoholisternas skull, skrifver dr. J. Scharffenberg i "Alkoholen och samhället, en kritisk revision".

DET INTERNATIONELLA NYKTERHETSBANDET HÄLLER.*)

Joseph Malins besöker tyska krigsfångar i England.

Birmingham, jan. 1915.

Vid världsstorlogemötet i Kristiania träffade jag representanter för de båda storlogerna i Tyskland, den stora tysktalande och den mindre dansktalande. Vid afskedet fick jag veta, att representanter för båda storlogerna hade söner, som voro soldater i den tyska armén.

Några veckor senare meddelade mig Larsen-Ledet, att en son till redaktör Dirks från Harreslev blifvit tillfångatagen och förd till England. Det visade sig, att han uppehöll sig i fånglägret 30 (engelska) mil sydväst om London och c:a 150 (eng.) mil från Birmingham.

Då jag några dagar senare var i London, besökte jag lägret. Jag talar hvarken tyska eller danska och tog därför med mig en skandinav, en ordensbroder E. Carlson från London som tolk. I Frimeley togo vi en bil och så foro vi ut till Frith Hill.

Lägret var omgifvet af en meterhög inhägnad, försedd med taggtråd. Utanför denna inhägnad var det ett mindre område, begränsadt af vanlig stängselträd. Besökande kunna — mot uppvisande af pass, utfärdadt af jourhafvande officeren — få tillträde till det yttre området. Här kunna fångarna och deras gäster röra sig fritt, och fångarna få mottaga alla slags gåfvor, undantagandes tidningar och böcker, som handla om kriget. Vid ingången till detta område hålla tyska officerare vakt. För dem uppvisar man sitt tillträdeskort, som upptager namnet på den fånge man vill besöka. Namnet ropas då ut öfver hela lägret. När Dirks' namn ropades upp, var det ingen som svarade. Jag väntade då hela eftermiddagen, men förgäfves. Vid stängningsdags fick jag veta, att Dirks tillsammans med en del andra var ute för att fälla träd till virke för lägret.

Tio dagar senare gjorde jag ett nytt besök. Då jag öfverräckte mitt kort åt den vakthafvande officeren, gaf han en signal, och strax kommo sex soldater springande. Ingen af dem var Dirks, men de voro alla medlemmar af goodtemplarorden. De hade några dagar förut omtalat för vakten, att de mycket gärna ville hälsa på mig, om jag skulle komma dit. Jag kände dem ej alls, men det gladde mig utomordentligt att få träffa dem. En af dem, en stor och ståtlig ung man, kunde tala engelska. Han berättade mig, att Dirks äfven denna gång var borta, men han skulle komma tillbaka vid fyratiden. Två af de sex voro marinsoldater. Det stod "Mainz" på deras mössor. De omtalade, att de varit med i slaget vid Helgoland ombord på krigsskeppet "Mainz", hvilket som bekant blef borradt i sank af engelsmännen. Den ene af dem var lätt sårad i högra handen. Han var en präktig ung man, gladlynt, välklädd och solbränd långt ned på bröstet. Jag frågade, hur de hade det. De sade, att de fingo ett halft bröd, något litet smör jämte té till frukost och kväll. De tyckte ej om det engelska hvetebrödet, utan längtade efter det tyska grofbrödet, dessutom skulle de ha föredragit kaffe framför té. Middagen var densamma hvarje dag: stekt kött och grönsaker. Om söndagarna fingo de dessutom marmelad. I lägret fanns en kiosk, där de kunde köpa sötsaker, cigarretter och dyl., men ingen spirituosa. De sofvo i filtar, utbredda öfver halmen på tälftgolfvet. Hvarje fånge hade fyra filtar, så de sofvo varmt och godt. Föregående dag hade de spelat fotboll. För öfrigt sjöngo och musicerade de. 2 a 300 man hälsade mig med den irländska soldatsången: "It's a long way to Tipperary". Fastän tidningar voro förbjudna och det dessutom var förbjudet att mottaga bref, som innehöllo krigsnyheter, visste de dock åtskilligt om krigets förlopp. Mäst ifriga voro de att få veta, om tyskarna hade nått Calais!

Just som vi stodo och samtalade, hördes en marsch i fjärran. "Nu kommer Dirks", sade de. Strätt därpå marcherade en skara på ett hundratal fångar, vaktade af några få beväpnade män, in genom porten. Dirks kallades ut ur ledet och blef presenterad för mig. Han var solbränd som en landtman. Han läser i engelska men talar inte språket, och vi måste därför bedja tolken om hjälp. Det blef ett intressant samtal, och innan i visste ordet af, hade klockan blifvit fem, och vi måste skiljas. Men sedan ha åtskilliga bref gått fram och tillbaka mellan oss.

När jag lämnade lägret, mötte jag två kolonner, som också hade varit på arbete. I den ena sjöng man med full hals "Die Wacht am Rhein", i den andra gnolades en sång, som jag en gång för flera år sedan hörde en af prof. Forel ledd kör af schweiziska goodtemplarestudenter sjunga. Omkvädet ljöd i mina öron som: "U-pi-di, u-pi-da, u-pi-di, I-da-ha! Ha."

Den bet sig fast i mitt minne den dagen i Schweiz, och det var en verklig fröjd att höra den igen.

För en goodtemplar-cykelklubb anordnade jag efter min hemkomst en gemensam utflykt till lägret vid Frith Hill. Det blef emellertid vinter, och fångarna flyttades dels till andra läger, där det byggdes trähus åt dem, dels till de stora atlanterängarna, som ligga förankrade nära kusten. På dessa fartyg lefva fångarna ett bekvämt lif. De få sin favoritdryck, kaffe, i riklig mängd, och här som i lägret kunna de mottaga besök.

Dirks är ombord på fartyget "Ivernia". (Adr.: Andr. Dirks, Light infantry man, I. Section, Berth 39, H. M. S. Ivernia, Southend on Sea, England.)

Alla fångar få mottaga bref och paketer — som sagdt dock med undantag af tidningar och böcker, som handla om kriget. Hvarje fånge har rätt att portofritt afsända två bref i veckan.

Få dagar efter mitt besök hos Dirks fick jag ett b